

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-04-05

Nr. (8.1-10)3- 510

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija), įvertinusi suinteresuotųjų institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus, teikia:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projektas);

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projektas);

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 916 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo ir jų apimčių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 916 pakeitimo projektas; visi kartu – Projektai).

Projektais siekiama perkelti ir detalizuoti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20¹, 21 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 63¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatyme (toliau – AIE įstatymo pakeitimo įstatymas) ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 22, 34, 40, 46, 67, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatyme (toliau – EE įstatymo pakeitimo įstatymas) įtvirtintas nuostatas dėl atsinaujinančių energijos išteklių plėtos.

Atsižvelgiant į tai, kad AIE įstatymo pakeitimo įstatymu patvirtinta nauja paramos schema, Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projektas dėstomas nauja redakcija, reglamentuojant naują paramos schemos taikymo tvarką ir sąlygas. Taip pat, atsižvelgiant į AIE įstatymo pakeitimo įstatymo pakeitimus dėl paramos išmokėjimo sąlygų, keičiami Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projektas ir Nutarimo Nr. 916 pakeitimo projektas, nustatant naują viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų išmokėjimo tvarką gamintojams, skatinimo kvotų paskirstymo aukcione (toliau – aukcionas) laimėjusiems elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedą (toliau – kainos priedas).

Taip pat pateikiama apibendrinta informacija apie projektais sprendžiamas problemas, siūlomas problemų sprendimo priemonės, priemonių kaštus ir įtaką elektros energijos vartotojams:

I. Sprendžiamos problemos	1. Įsigaliojus AIE įstatymo pakeitimo įstatymui dalis įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose įtvirtintų nuostatų prieštarauja naujam reglamentavimui, tapo neaktualios ar reikalauja aiškumo. AIE įstatymo pakeitimo įstatymu: 1.1. nustatyta, kad parama gamintojams, elektros energijos gamybai naudojantiems atsinaujinančius energijos išteklius, bus teikiama kaip kainos
---------------------------	--

	<p>priedas: AIE įstatymo pakeitimo įstatymo pakeitime reglamentuotos tik pagrindiniai kainos priedo taikymo principai;</p> <p>1.2. fiksuoto elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifo (toliau – fiksuotas tarifas) taikymo sąlygos reglamentuotos tik AIE įstatymo pakeitimo įstatymo įsigaliojimo, taikymo ir įgyvendinimo straipsnyje, nors šiuo metu vis dar yra gamintojų už pagamintą elektros energiją gaunančių fiksuotą tarifą;</p> <p>1.3. atsisakyta nuostatų, susijusių su perteklinės elektros energijos gamintojais, kadangi mažiems pajėgumams nustatyta nauja elektros energiją gaminančių vartotojų schema. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos apraše (toliau – Skatinimo parašas) vis dar reglamentuotos nuostatos, suteikiančios teisę perteklinės elektros energijos gamintojams pasinaudoti paramos schema;</p> <p>1.4. nustatyta, kad asmenys ketinantys statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančią elektrinę privalo pasirašyti elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolą (toliau – ketinimų protokolą) ir pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimas, nepriklausomai nuo to, ar jie dalyvaus aukcione. Gamintojui, dalyvavusiam aukcione ir jo nelaimėjusiam, tačiau ketinančiam toliau tęsti veiklą be paramos, siekiant sumažinti administracinę našta, svarbu užtikrinti galimybę veiklą tęsti su aukcionui pasirašytu ketinimų protokolu;</p> <p>1.5. nustatyta, kad gamintojai, kurių elektrinių įrengtoji galia mažesnė nei 500 kW, yra atleidžiami nuo balansavimo atsakomybės, tačiau nėra detalizuota tokio atleidimo tvarka;</p> <p>1.6. nustatyta, kad asmenys, laimėję aukcioną, įsipareigoja 12 metų laikotarpiu kas metus pagaminti ir į elektros tinklus patiekti aukcione paskirtą elektros energijos kiekį, o to nepadarius VIAP lėšų administratoriui sumokėti VIAP lėšų administratoriaus apskaičiuotą sumą už nepagamintą į tinklus nepatietą elektros energijos kiekį. AIE įstatymo pakeitimo įstatymo pakeitime reglamentuoti tik pagrindiniai nepagaminto kiekio ir mokėtinės sumos apskaičiavimo principai.</p> <p>2. Skatinimo apraše vis dar reglamentuotos sąlygos, susijusios su saulės šviesos energijos elektrinės projekto plėtojimu susijusių išlaidų kompensavimu, nors visos išlaidos buvo išmokėtos iki 2017 metų.</p> <p>3. Nuostatos, reglamentuojančios galios ir pralaidumo rezervavimo sąlygas įtvirtintos skirtinguose įstatymuose, todėl dažnai trūksta aiškumo, kada rezervuotos galios ir pralaidumai netenka galios.</p> <p>4. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme įtvirtintas atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo bandomasis projekto (toliau – bandomasis projektas) terminas ir sąvoka, o taip pat galimybė pasinaudoti atleidimu nuo balansavimo atsakomybės, tačiau nėra detalizuota tokio atleidimo tvarka ir bandomųjų projektų vystymo sąlygos.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Dėl 1.1 problemos. Projektuose detalizuota, kad VIAP lėšos mokamos gamintojams, įgijusiems teisę pasinaudoti fiksuotu tarifu, arba gamintojams, įgijusiems teisę pasinaudoti kainos priedu. Taip pat numatytas ribojimas gamintojams gauti tiek fiksuotą tarifą, tiek kainos priedą arba skirtingus kainos priedus ar fiksuotus tarifus tai pačiai elektrinei. Detalizuota, kad gamintojai, gaunantys kainos priedą parduoda pagal dvišales sutartis arba elektros energijos biržoje.</p> <p>Dėl 1.2 problemos. Projektuose patikslintos sąlygos, kad VIAP lėšos mokamos gamintojams, įgijusiems teisę pasinaudoti fiksuotu tarifu.</p>

	<p>Dėl 1.3 problemos. Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekte taip pat siūloma atsisakyti, susijusių paramos taikymu perteklinės elektros energijos gamintojams.</p> <p>Dėl 1.4 problemos. Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekte nustatyta, kad asmenys, dalyvavę aukcione dėl kainos priedo ir jo nelaimėję gali prašyti elektros tinklų operatoriaus suteikti aukcionui rezervuotas galias ir pralaidumus ir elektros tinklų operatorius šias galias ir pralaidumus suteikia, jei yra pakankamai galios ir pralaidumų tinkluose ir veikla gali būti vykdoma ketinimų protokole įtvirtintomis sąlygomis.</p> <p>Dėl 1.5 problemos. Projektuose siūloma nustatyti, kad gamintojai, kurių elektrinių įrengtoji galia mažesnė nei 500 kW, yra atleidžiami nuo balansavimo atsakomybės jiems sumokant visas jų pagrįstas elektros energijos balansavimo sąnaudas.</p> <p>Dėl 1.6 problemos. Projektuose siūloma detalizuoti nepagaminto kiekio ir mokėtinės sumos apskaičiavimo sąlygos nustatant aiškią nepagaminto elektros energijos kiekio apskaičiavimo formulę, patikslinant, kad informaciją dėl nepagaminto kiekio privalo teikti elektros tinklų operatoriai ir gamintojai, nustatant, kad per VIAP administratoriaus nustatytą laikotarpį nesumokėjus už nepagamintą elektros energijos kiekį mokėtinės sumos, yra stabdomas VIAP lėšų išmokėjimas gamintojui ir su juo susijusiems asmenims.</p> <p>Dėl 2 problemos. Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projekte siūloma atsisakyti nuostatų, reglamentuojančių saulės šviesos energijos elektrinės projekto plėtojimo išlaidų kompensavimą.</p> <p>Dėl 3 problemos. Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projekte siūloma apibrėžti visas sąlygas dėl kurių galios ir pralaidumo rezervavimas netenka galios.</p> <p>Dėl 4 problemos. Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projekte siūloma nustatyti, kad vyriausybė nutarimu energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiui suteikia bandomojo projekto statusą, jei jo įrengtoji galia ne didesnė nei 3 MW, arba statoma ne daugiau nei 3 elektros gamybos įrenginiai, jei jo techniniai parametrai ženkliai viršija veikiančių įrenginių techninius parametrus, vykdoma moksliniai tyrimai ir plėtra.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Siūlomos priemonės papildomų valstybės biudžeto lėšų nepareikalaus.</p> <p>Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projektu sukuriamą administracinę našą ūkio subjektams siekia 936,22 Eur.</p> <p>Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projektu sukuriamą administracinę našą ūkio subjektams siekia 1308,45 Eur.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Įtvirtinus Projektais siūlomas pakeitimus būtų užtikrintas naujos paramos schemos, įtvirtintos AIE įstatymo pakeitimo įstatymu, įgyvendinimas, kas leistų padidinti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybą, o tai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sumažintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus (lyginant su iškastinį kurą naudojančiomis technologijomis pagaminus papildomas 2,5 TWh elektros energijos naudojant AEI į orą būtų išmesta maždaug 68 tūkst. t. mažiau CO₂); 2) sukurtų naujų darbo vietų ypač atokesniuose regionuose (1 projektas sukurtų 4–5 papildomas darbo vietas projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir 1-ą nuolatinę darbo vietą visu elektrinės eksploatavimo laikotarpiu); 3) sumažintų importuojamos elektros energijos poreikį ir padidintų šalies energetinį saugumą.

Projektai neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Projektai įgyvendina AIE įstatymo pakeitimą ir EE įstatymo pakeitimą, kurie yra notifikuotini Europos Komisijai.

Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekte apibrėžta sąvoka ir ją įvardijantis terminas įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, Projektų teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nebuvo atliekamas.

Projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektai 2019 m. vasario 1 d. buvo teikti viešajam derinimui su suinteresuotaisiais subjektais. Pastabas ir pasiūlymus pateikė „Lietuvos energija“, UAB, 2019 m. vasario 27 d. raštu Nr. SR_2019-22, UAB „EPSO-G“ 2019 m. vasario 22 d. raštu Nr. SD-19-39, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija 2019 m. vasario 21 d. raštu Nr. A2019/2, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2019 m. vasario 22 d. raštu Nr. R2-(E)-413, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) 2019 m. vasario 15 d. raštu Nr. (1.6E) 2T-146. Dėl Projektų Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabų ir pasiūlymų neturėjo.

2019 m. vasario 21 d. Energetikos ministerijoje įvyko suinteresuotųjų šalių pasitarimas, kuriame dalyvavo ir pastabas pateikė Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, AB „Energos skirstymo operatorius“, LITGRID AB, UAB „EPSO-G“, Baltpool UAB, Advokatų kontoros TGS Baltic, Lietuvos biomasės energetikos asociacijos „Litbioma“, Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos, „Lietuvos energija“, UAB, UAB „Clear Digital World“, UAB „Renerga“, UAB „4energia“, UAB „Enefit“ atstovai.

Projektai patikslinti atsižvelgiant į suinteresuotųjų institucijų pateiktas pastabas bei pasiūlymus, taip pat pastabas ir pasiūlymus, pateiktus 2019 m. vasario 21 d. Energetikos ministerijoje įvykusiame suinteresuotųjų šalių pasitarime. Patikslintas Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projektas ir Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projektas 2019 m. kovo 3 d. pateikti pakartotiniam derinimui suinteresuotosioms institucijoms, teikusioms pastabas dėl šių projektų. Pastabas ir pasiūlymus pateikė Teisingumo ministerija 2019 m. balandžio 4 d. raštu Nr. (1.6E) 2T-299, „Lietuvos energija“, UAB, 2019 m. kovo 28 d. raštu Nr. SR_2019-32 ir UAB „EPSO-G“ 2019 m. kovo 28 d. raštu Nr. SD-19-74. Į daugumą pastabų ir pasiūlymų buvo atsižvelgta, papildomai suderinus jas elektroniniu paštu. Dėl UAB „EPSO-G“ 2019 m. vasario 22 d. raštu Nr. SD-19-39 teiktos ir 2019 m. kovo 28 d. raštu Nr. SD-19-74 patikslintos pastabos už nesumokėtą priskaičiuotą sumą taikyti palūkanų normą, buvo sutarta, kad palūkanų norma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.261 straipsniu, bus nustatyta sutartyse.

Kitos institucijos pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projekto ir Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekto nepateikė.

Nutarimo Nr. 916 pakeitimo projektu iš esmės įtvirtintos Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekte reglamentuotos nuostatos. Į pirmojo derinimo metu „Lietuvos energija“, UAB, 2019 m. vasario 27 d. raštu Nr. SR_2019-22 teiktą pastabą dėl Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekto ir Nutarimo Nr. 916 pakeitimo projekto dėl gamintojų, kurių elektrinių įrengtoji galia mažesnė nei 500 kW, atleidimo nuo balansavimo atsakomybės, nebuvo atsižvelgta dėl to, kad kitoks, nei dabar siūlomas teisinis reglamentavimas poįstatyminiuose teisės aktuose neįmanomas nepakeitus Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo. „Lietuvos energija“, UAB, pakartotinio Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekto derinimo metu pastabų ir pasiūlymų, susijusių su šios nuostatos įtvirtinimu, nepateikė. Atsižvelgiant į tai, dėl Nutarimo Nr. 916 pakeitimo projekto pirmojo derinimo metu teikta pastaba tampa neaktuali ir laikoma suderinta.

Atsižvelgiant į tai, kad į daugumą suinteresuotųjų institucijų pateiktų pastabų ir pasiūlymų buvo atsižvelgta, o pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta, suderintos darbo tvarka elektroniniu paštu ar telefonu, derinimo pažyma nėra rengiama.

Parengtos Nutarimo Nr. 827 pakeitimo projekto ir Nutarimo Nr. 1157 pakeitimo projekto Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitos, kurios su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija buvo suderintos darbo tvarka (elektroniniu paštu).

Projektus parengė Energetikos ministerijos Atsinaujinančių energijos išteklių skyriaus (vedėja Dovilė Almanytė, tel. (8 5) 203 4667, papild. 1, el. p. dovile.almanyte@enrmin.lt) patarėja Lina Sveklaite (tel. (8 5) 203 4667, papild. 2, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektas, 15 lapų.
2. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita (Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašui), 6 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektas, 6 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1157 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
5. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita (Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašui), 2 lapai.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 916 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo ir jų apimčių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektas, 2 lapai.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 916 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo ir jų apimčių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
8. Suinteresuotųjų institucijų pastabos, 15 lapų.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas